

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK XLIX.

Ч. 163. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 18-го липня 1941.

No. 163. Jersey City, N. J., Friday, July 18, 1941.

VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016. 4-0887.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

В МАРИНАРЦІ ЗАДЕРЖУЮТЬ РЕЗЕРВІСТІВ І НІКОГО НЕ ЗВІЛЬНЯЮТЬ

ВАШИНГТОН. — Секретар маринарки полк. Накс видав розпорядження, яким задержав 37,647 резервістів маринарки, що тепер відбувають активну службу на морю. Їх задержать так довго, як довго триватиме військовий стан краю. Розпорядження рівнож забороняє в теперішній час покидати службу навіть тим маринарам, яким вигас чотирирічний контракт. Це розпорядження секретаря маринарки стоїть у тісному зв'язку з намаганням американського уряду бути приготованим на всякі несподіванки. Саме тепер ідуть в Конгресі гарячі дебати в справі довшого задержання новобранців в армії.

ПЕРЕМІНИ В АМЕРИКАНСЬКІЙ АРМІЇ.

ВАШИНГТОН. — Ген. Джордж Маршал, начальник штабу американської армії, зарядив перенесення 20 старших генералів, що займали в армії важні становища. Їх місця призначення молодшим генералам. Ціллю такого наглого перенесення на чолових позиціях армії має бути бажання департаменту війни обсадити всі важні пости молодими та енергійними вищими старшинами. Між ними молодими генералами, що дістануть вищі ступні та важні пости, є ген. Френк М. Анджус, якого іменовано начальним командантом карібської полоси. Знову ген. Джейкоб Л. Доверс, іменований командантом механізованих частин армії.

АМЕРИКАНЦІ МІНУЮТЬ ВОДИ КОЛО ФІЛІПІН.

МАНІЛА (Філіппіни). — На приказ Вашингтону заложено міни в цілому манільському заливі як такий, що в сусідньому заливі Субі. Обидва заливи є важні під стратегічним оглядом щодо оборони Маніли та Філіппін. Хоч місцеві американські чинники відмовилися отверто потвердити, що згадані міни безпечно впроваджуються в зв'язку з кризою японського кабінету, проте представник маринарки заявив, що він не бачить до того іншої причини й що мінування філіппінських вод не має нічого спільного з маневрами.

ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО КОНТРОЛЬ ЦІН ПІДЕ ДО КОНГРЕСУ.

ВАШИНГТОН. — Заступник президента, Генрі Волес, а теж Л. Гендерсон, голова федеральної установи, що контролюватиме ціни на поживу, відбули довшу конференцію. Конгресові лідери надіються, що адміністрація представить небаром в Конгресі законопроект про контроль цін.

Законопроект знаходиться тепер в стані обробки, але як тільки перейде всі відповідні комісії, буде підписаний президентом до Конгресу з порученням ухвалити його як закон.

ДЕМОКРАТИ ВИБРАЛИ КАНДИДАТА НА ПОСАДНИКА НЬО ЙОРКУ.

НЬО ЙОРК. — Демократичні лідери з п'ятих дільниць Ньо Йорку, назначили на своїм зібранні одноголосно Вільяма О'Дваера, бруклінського адвоката, кандидатом на посади Ньо Йорку. Разом з ним назначено Давида Ната з Менгатуна кандидатом на міського контролера, а Молдвіна Фертіга з Бронксу — кандидатом на голову міської ради.

ГЕРІ ГОПКІНС ТА ПОМІЧ РОСІ.

ВАШИНГТОН. — Хоч відповідальні урядові чинники відмовилися потвердити, що Гері Гопкінс, близький приятель президента Рузвельта та його радник в справі допомоги Англії, виїхав до Англії, проте вони того не заперечують. Здогадуються, що його виїзд держиться в строгій тайні й подадуть про це до публічного відома щойно тоді, як він прибуде в Лондон.

В Лондоні Гопкінс буде студіювати, яким шляхом Америка може найуспішніше допомогти Советському Союзу.

АМЕРИКА ПОЗВОЛЯЄ РЕКРУТУВАТИ ТЕХНІКІВ ДО АНГЛІЇ.

НЬО ЙОРК. — Згідно з розпорядженням федерального уряду, місцеві уряди „Сивіл Сервіс Комішен“ будуть переводити рекрутування техніків які будуть вислані до Англії. В самому Ньо Йорку записалося 1,200 вишколених механіків, які введовзі відіуть до Канади. Англійський консулят в Ньо Йорку зареєстрував 6,500 нових аплікантів.

ПЕРУ ПРИЙМАЄ ПРОПОЗИЦІЮ ЗАЛАГОДИТИ ГРАНИЧНИЙ СПІР.

ЛІМА (Перу). — Відповідальні чинники перуанського уряду заявили, що Перу прийняло посередництво Злучених Держав, Бразилії й Аргентини в справі граничного спору з Еквадором, як рівнож є готове підписати зо своїм сусідом відповідний договір.

NOTICE TO THE READERS OF THE "UKRAINIAN WEEKLY"

A new six-page Weekly in place of the present four-page one, a masthead somewhat different from the present one, as well as some changes required by new Post Office regulations, involve a certain amount of mechanical preparation which make it impossible to publish the Weekly today. It will appear in its new format on Monday, July 28 and on every Monday thereafter.

ХОЧ Є ЗАПОТРЕБУВАННЯ РУК ДО ВОЄННОЇ ПРОДУКЦІЇ, БЕЗРОБІТТЯ ДАЛЬШЕ ІСНУЄ

Відпоручник „Доблю-Пі-Ей“ у Вашингтоні, Корингтон Гіл, зізнаючи перед спеціальною комісією, що займається проблемами праці, заявив, що не зважаючи на запотребовання рук до праці при національній обороні, далі буде до кінця року 5,000,000 людей без заняття. Він заявив, що „Доблю-Пі-Ей“ не може дати працю більшому числу безробітних, бо має її лиш для одного мільона людей. Краєва оборона вимагає лиш вишколених робітників, говорив Гіл, а тому, що величезна більшість безробітних не є вишколеними й спеціалізованими робітниками, годі сподіватися, щоб число безробітних зменшилося.

Він перестеріг згаданий комітет, щоб не вдовольнявся „ліквідацією безробіття статистичними калькуляціями“ на папері, як рівнож заперечив, начеб то було правдою, що хто хоче працювати, може дістати працю.

АМЕРИКАНЕЦЬ ПРО НЕСПОКОЇ В ІТАЛІЇ

Американець Моріс Бойд, агент подорожньої агенції в Італії, вернувшись з того краю до Америки, твердить, що по цілій Італії вибухають неспокої та заворушення, спричинені невдоволенням Італійського народу теперішньою політикою Італійського уряду. Він каже, що Італійці дуже невдоволені присутністю численних німецьких військових і цивільних в Італії, та що до невдоволення штовхає їх рівнож брак поживи, спричинений важкими воєнними умовами.

АНГЛІЙЦІ ПЛАНУЮТЬ ВІДТЯГНУТИ ЗАЛОГУ З ІСЛАНДІЇ

Бритійський міністер заграничних справ Іден заявив, що британські війська скоро відіуть з Ісландії та лишать оборону острова американській армії. Як відомо, американські ізоляціоністи закидали, що перебування англійських і американських військ в Ісландії може легко спровокувати війну з Німеччиною. Тому домагалися, щоб англійська залога виїхала чимскорше з Ісландії.

НА СОВЕТСЬКІМ ФРОНТІ ЙДУТЬ ВАЖКІ БОЇ

Советські воєнні звідомлення говорять, що німці заняли околиці Смоленська, що лежить 90 миль на схід від Вітебська, а 230 миль від Москви. Ці здобутки, каже советський комунікат, німецькі війська осягнули при великих втратах. Зате советські війська відбили від німців місто Рогачів.

ОКРУЖИЛИ КИЇВ

Німецьке воєнне звідомлення лише загальниково згадує про „великі успіхи“ німецької армії і каже, що битва розвивається точно після плану. Але не згадується точно про ніяку місцевість. В німецьких колах є такого переконання, що про воєнні успіхи за минулий тиждень можна буде точно подати щойно під кінець цього тижня. Також говорять, що німецькі війська посунулися далеко за Київ і Київ є оточений. На деяких відтинках советські військові частини розпучливо наступали, щоб у той спосіб здержати поступ німецьких військ.

АНГЛІЙЦІ ДАЛІ БОМБАРДУЮТЬ

Англійські літаки далі сумлінно виконували погрозу Чорчіла, мовляв, Англія буде завдавати Німеччині з повітря тяжкі удари. Вони знов великим числом наїхали на німецьку промислову частину Рур і скинули тисячі бомб. В авторитетних англійських колах говорять, що в одній місці, від 16 червня до 10 липня, англійські летуни скинули на околицю Рур 2,000 тон бомб. Водночас скинено 500 тон бомб на Бремен і 1,000 тон на Кольон.

НІМЕЦЬКА ПІМСТА НА СЕРБАХ. — Власники оригіналу цієї світлинки кажуть, що її знято в Югославії та перепачковано через границю до Палестини, а звідти переслано радом до Америки. Мовляв, вона представляє, як німці мстяться на сербах, що воюють проти них по задчі армії. Офіцер, що оглядає повішених, має переконатися, чи їх уже не буде можна відрятувати.

ЗМІНА ЯПОНСЬКОГО КАБІНЕТУ

ТОКІО. — Японський прем'єр князь Фумімаро Коноє вніс на руки свого імператора Гірогіта резигнацію. Імператор прийняв резигнацію і звелів йому продовжати його обов'язки до створення нового міністерського кабінету. У зв'язку з тим уступленням в світових політичних колах говорять, що наступить певна зміна в японській заграничній політиці. Зокрема дехто говорить, що це уступлення стоїть у зв'язку з можливістю вибуху війни між Японією і Советами.

ЯПОНЦІ ПЕРЕТЯГАЮТЬ ВІЙСЬКО.

ЧУНКІЯНГ (Китай). — Японський військовий штаб розпочав перетягування своїх військ з глибини Китаю, далі на північ, ближче советської границі. Наразі штаб рішив пересунути на північ сім і пів дивізій. Це пересунення, говорять військові знавці, стоїть у зв'язку з напруженням між Советами і Японією. Дехто каже, що держави „осі“ натискають на Японію, щоб вона заатакувала Совети на Далекім Сході. Але є також такі чутки, які кажуть, що зміна японської політики зазначиться в тім, що Японія відчужиться від держав „осі“.

МОСКВА ВЖЕ ПОЧАЛА ПРИМІНЮВАТИ ХАРЧЕВІ КАРТОЧКИ.

МОСКВА. — Заряд Москви зарядив обмежування головних харчів. Будуть видані карточки на найголовніші харчеві продукти, а саме, на мясо, товщі, муку, ярину, рибу; також будуть видавані карточки на одіужу і одіужу. Зуживання тих продуктів буде значно обмежене. Але те обмеження покищо відноситься лиш до 4,200,000 мешканців самої Москви.

БРИТІЙЦІ МАЮТЬ КЛОПІТ З ІНТЕРНАЦІОНАЛОМ.

ЛОНДОН. — Бритійська влада від вибуху війни прийняла бумажний звичай, щоб при кожній радіо-авдіції відігравати національні гимни тих країв, які є з Британією в союзі. Коли Совети приступили до союзу, випадало б грати і советський національний гимн, який, як відомо, є „інтернаціоналом“, попередньо заборонений британською владою. Довкола цього питання вивязалась в англійським парламенти дискусія, бо московський амбасадор в Лондоні нарікав, що не грають чомусь „Інтернаціоналу“. Всетаки британці відмовились грати „Інтернаціонал“, а міністер пропаганди Доф Купер, якому підлягає радіо, заявив, що внаслідок великого числа союзників годі відігравати всі їхні гимни. Тому чужі гимни будуть грати лиш раз на тиждень і тоді відіграють якусь популярну советську пісеньку. Але не „Інтернаціонал“, бо він підбуржує міжнародне робітництво до революції. Советські кола заздалегідь заповіли, що якоюсь національною советською пісенькою вони не задоволяться, а хочуть таки „Інтернаціоналу“.

НІМЦІ НАКИДАЮТЬСЯ ЛАЙКОЮ НА ПРЕЗИДЕНТА

БЕРЛІН. — Німецькі газети далі обкидають грубою лайкою американського президента, закидаючи йому „нахабне“ втручання до європейських справ. Рузвельт, кажуть німецькі газети, на спілку зо своїми „жидівськими“ співробітниками, хоче втрутити Америку проти волі американського народу до війни. Він є „імперіалістом“, кажуть вони.

СОВЕТСЬКА ОРОБОНА МОЖЕ СПИНИТИСЬ НА УРАЛІ.

ЛОНДОН. — Советський амбасадор до Лондону, Іван Майський, заявив, що колиб сталась та трагедія і німці заняли Москву, в що Майський не вірить, то тоді советські оборонні сили спиняться на горах Уралі. Майський говорив, що в тих горах, і поза ними, в глибині Сибіру, советська влада від довгих літ розбудовувала ріжний промисл, зокрема воєнний і Совети можуть довгий час черпати свої матеріальні сили з того промислу.

НАЦІ НІБИ НЕ БОЯТЬСЯ БЛЮКАДИ.

БЕРЛІН. — Німецькі офіційні кола є такого переконання, що англійська ब्लюкада їм нічого не вдіє. Фактично, кажуть вони, така ब्लюкада не існує. Бо ціла Європа є під мілітарним, або політичним впливом Німеччини. На заході нема ніякого сталого фронту, тільки є летунські налети з боку Англії; ну і їде боротьба на морі. Але позатім цілий європейський континент є вільний для взаємного товарообміну і тому той континент не боїться того морського заборона, яке створили, чи хочуть на заході створити американсько-англійські сили.

ФРАНЦІЯ СПИСУЄ СВОЇХ ПРАЦІВНИКІВ.

ВІШІ. — Французький уряд рішився перевести точний список всіх своїх людей, здібних до праці. Кожний чоловік і жінка, від 14 до 65 року життя, мусить точно подати, в яким фаху він, чи вона, працює, а також які особисті здібності кожної одиниці? Треба подати навіть таку дрібницю, як це, що хтось може когось вечорами вчити математики, чи якісь іншої науки.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить псалати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ОБОРОНА ДЕРЖАВИ Й ДОМАШНЯ ГОСПОДАРКА

Ліон Гендерсон, адміністратор контролю цін, виголосив у Атлантік Сіті, Нью Джерзі, на зборах „Нью-Йорського Союзу Фабрикантів Домашнього Начиння“, промову, котра відноситься до переважних справ домашньої господарки. Правда, в деяких кругах цю цю господарку вважається цариною жінки, але всякий знає, що вона дотикає карману кожного господаря. Тому справа заслуговує на ближчу увагу всякого громадянина.

Говорив цей урядник про вплив заходів коло оборони на домашню господарку: „Перший рік цієї програми оборони демократії тут і за границею не приніс поважної зміни в нашій способі життя. Ці перші місяці це не були назагал місяцями приготування, збирання причаудів для праці. Це були немовби медові місяці, золоті місяці; люди йшли назад до роботи, робітничі карманці грубли, фабриканти діставали замовлення, про які їм навіть не снилося за десять минутих літ бізнесової посухи“.

По цих словах він подав свої слова остероги: „Тепер стає моїм неприємним обов'язком сказати вам, що ця забава скінчилася. Я не кажу, що ви цього не догадувалися, але я мушу це вбити в свідомість газдинь і бізнесменів так, щоб ми кинулися в справжній американський спосіб робити щось у справі цього стану.“

„У наступні тижні в моїй канцелярії в Вашингтоні засядуть фабриканти олійних печей, автомобілів, металевої обстанови й кухонного начиння, щоб розсудити майбутнє. Я хотів би бути в стані сказати вам, що ми найшли на це легку розв'язку, що все піде добре й по старому. Однак я не можу вам цього так обіцяти. Одно, що я можу вам обіцяти, це лише те, що при завзятих зусиллях буде можна звести невигоди до мінімуму“.

По тих словах Гендерсон змалював слухачам загрозуючу недостачу сировини, потрібних до виробу ріжних воєнних матеріалів. Через цю недостачу прийдеться урядові завести розділ цих сировин. Через це, ціни підносяться вгору. Декотрі пані вже нарікають. Але вони ще не стрінули тої потвори, що знищила не один родинний прихід в останній війні: дорожнечі засобів життя. Ціни багатьох необхідних для життя річей у гуртовій торгівлі вже піднеслися; це лише питання часу, коли піднесуться ціни й в подробицній торгівлі“.

Подавши таку остерогу, цей державний урядник начеркнув низку урядових заходів, що зміряють об'єктивні населенні хвилю в часті: піднесення оцінок, поширення кредитів для споживачів, заохочення контролю цін. „Уряд знає, що багато таких заходів не буде тишитися популярністю, але проте уряд не думає від цих заходів відступати. Населення мушує зрозуміти, що медові місяці оживлення промислів через краєву оборону вже кінчаються та що тепер треба засукати добре рукави, щоб звести до купи приходи з розходами.“

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ

ПЕРЕД ЗРИВОМ

Історична повість.

(5)

У цій першій редути довідав Богдан, що гетьман Сагайдачний є тепер на Січі. Можливо до якого походу ладиться та ніхто цього не знає, в яку сторону. Сагайдачний не любив, щоб про це розходилися вісті. Міг би хто не вдержати язика за зубами та й похід міг би не вдатися. Довідаються тоді, як на байдаки посідають.

Стільки довідався Богдан у дорозі про цього легендарного, козацького гетьмана. Довідався про це від наочних свідків, старших козаків, що з ним у похід ходили. Богдан горів із нетерплячки, щоб скоріше стати перед цим найславнішим козаком. Та хто знав, чи така велика людина з такими молодиком і балакачем. От віддасть хіба тільки в канцелярії батькового листа, а там заведуть його в список та пішли у який курінь між просте козацтво, де й вища о-світа і рід славний не мають ніякого значіння. Так міркував собі Богдан, зближаючись до Січі.

Приїхали над беріг Дніпра вже якось зпоздню. Баниа Покровської церкви блещіла від заходячого сонця, аж сліпило. Богданові козаки стали гука-ти й до берега приплив байда-ка. Козаки попрощалися з Богданом і завернули в степ. Богдан почув себе на березі Дніпра таким самотнім і так лаяно йому стало, як тоді, коли батько оставив його само-го в єзуїтському конвікті у Львові. Козак, що вже під-плив до берега байдаком, ба-чучи його збентеження, заба-жав пожартувати із нього:

КЕРЕНСЬКИЙ ПРО НІМЕЦЬКО-СОВЕТСЬКУ ВІЙНУ

Олександр Керенський, б. голова російського Тимчасового Правительства, яке в 1917. р. обняло владу по упадку Романових, помітив у відомому журналі „Лайф“ (з 14. липня 1941. р.) довшу статтю про німецько-советську війну. Тому, що Керенський являється одним з тих визначних російських діячів і політиків, що заважили на судбі Росії, й є надалі російським імперіалі-стом, вартує пізнати його по-гляди на той конфлікт, у я-кому знайшлася Росія, будучи у війні з Німеччиною. Керенський пише:

Почався найбільш фантастичний епізод цієї апокаліп-тичної війни. Гітлер окружив Росію її смертельними ворога-ми. Тому 24 роки кайзерівська Німеччина, при співпраці Ле-ніна, завдала Росії смертель-ний удар, викинула її з табору її союзників-переможців і роз-зібрала її імперію. На руїнах новоствореної російської де-мократичної республіки Ленін поставив першу тоталітарну диктатуру в Європі.

Всі ці довгі роки, які позна-чилися жахливими подіями в Росії, я був звичайним емі-грантом. Разом з більшістю росіян, я був непримиримим противником більшовицької диктатури. Моя опозиція до Советів не виходила з цього факту, що вони вдерли вла-ду з моїх рук, ані з цієї нена-висти, яку відчували до Кре-мля всі російські демократичні провідники. Бо для російсь-кого патріота нема вищого, за-кону від добра його вітчизни. Якщо ж я мав почування, що Ленін, а пізніше Сталін, уща-сливши мій народ і провадили Росію до нової слави, я був би їх визнавав та дав їм свою піддержку.

Та я пізнав щось таке, яке новий китайський вал пропа-ганди скрив від решти світа. Це було страшне нищення мо-ральних і матеріальних добр моєї нації, що відбувалося за-чим муром. Тепер остаточно приходить кінець, — бо, бачо огляд який буде кінець теперішньої війни, Кремль не може бути тим, чим він був перед тим. Однак я тим не радію. Моє серце повне жа-лю та страху. Бо яку велику ціну мусять платити Росія за звільнення від її внутрішнь-ого деспотизму! Чи не впаде вона знову, з одним днем пе-ришки, під тягар другого, рівного страшного деспотизму ззовні?

Зайди, козаче, у човен. Богдан думав, що справді так треба зробити, та кінч не хотів зайти в човен і ставав диким. Козаки стали сміятися. Тоді другий козак вискочив з байдака на беріг, казав Богданові злізти з коня і всієї в човен. Описав запровадив ко-на у воду, а сам скочив у човен. Байдак посувався швид-ко по воді, а кінч плів за ним. Так перепили ріку й вийшли на другий беріг, недалеко сі-чових воріт. Вони були відчи-нені, на сторожі стояв козак з мушкетом. По обох боках воріт наставили грізно свої дула гармати.

Богдан станув, держучи ко-ня за повод, і сказав до вар-тового: — Я до пана гетьмана з пи-сьмом... Вартовий не сказав ні сло-ва, тільки дав знак рукою, що може йти. Богдан вийшов на просторий січовий майдан і не знав, кудю йти. Спитав стрі-чка козака, а цей знову ру-кою показав йому домок ко-шового й знову ні пари з уст. — Хіба тут самі немови — погадав собі Богдан, — ніхто не спитає мене за чим я сюди

приїхав. Підійшов до доми-ка та став розглядатися, не знаючи, що робити з конем. Якійсь іншим козаком, помітивши його неспокійність, узяв від нього спис, застромив його в землю і привязав до ньо-го коня.

— Гди, козаче, куди пустив-ся, а коня ніхто тобі не вкраде. Богдан увійшов у сіни. На-проти себе дві двері. В сі-нях двоє молодиків.

— Скажіть, будь ласка, кот-рими дверми до пана гетьма-на та чи можна там зайти. Я з письмом.

— Маєш пис-то пізнавай, котрі двері, а коли там тебе не треба, то вийми за об-шивку і викинь за двері.

Другий козак став сміятися. Богдан добачив, що з нього насміхаються і всердился.

— Либонь, що тебе частень-ко викидали за двері, коли ти такий того певний. Я не під-у сам, поки мене не покличуть. Говорив доволі різко, бо та-ки добре всердился. На те дві-ри відчинилися і з кімнати вийшов старший чоловік, — довгою бородою. Богдан зняв шапку,

ки перелітають і найбільші простори, а панцирні дивізії не зважають, чи є добрі доро-ги, чи їх нема.

В першій світовій війні Ро-сія могла боротися три роки і вдоватку забезпечити пере-могу альянтам, бо внутрішній та зовнішній її стан був зов-сім відмінний від цього, що існує тепер.

Війна 1914. р. не заскочила Росію неприготованою як те-перішня, що вибухла цілком несподівано. Тісна дипломатична співпраця між французь-ко-російським союзом з одно-го боку, а між Англією та Я-понією з другого, датувалися ще від 1907. р. Стратегічні плани та методи взаємної до-помоги були приготувані зав-часу, наперед.

Німеччина й Австрія були окружені союзниками Росії, а заприязнена Японія пильнува-ла російський Далекий Схід та уможливила доставу від Зауличних Держав. Нині є ціл-ком навпаки. Росія заблюко-вана з усіх боків Гітлером і його союзниками. Англія та Америка, що є ними перешко-джено, не є в силі доставити найменшої допомоги. В 1914. р. половина німецької армії бу-ла занята на французькому фронті, а нині Гітлер є в ста-ні кинути проти Росії всю си-лу своєї армії та своїх сателі-тів.

Внутрішня російська ситуа-ція в 1914. р. була рівною да-леко корисніша ніж тепер. Її рильництво не було зруйнова-не, і залізниця в порівнянні з советськими функціонувала з математичною точністю. Тоді не було невеличких по росій-ських фабриках. Вкінці, що не є менш важним, Росія мала парламент проти боротьби з бюрократизмом, незалежну пресу, знамениті установи мі-сцевої самоуправи, сітку доб-ре організованих кооператив та поступенно зростаючі ро-бітничі синдикати. Тому Ро-сія, не зважаючи на її проми-слову відсталість, не тільки могла держати Німеччину, але рівнож: змусила Австрію та Туреччину до капітуляції.

Після упадку царату 12. бе-резня 1917. р. освободжена Росія продовжала війну. Її зу-силля не пішли марно. На-передодні повстання Леніна (7. листопада 1917. р.) я мав у власних руках телеграму графа Черніна, австрійського міністра заграничних справ, який домагався дальших пере-говорів в справі сепаратного миру з Росією та її союзника-ми. Ми приготували мир з Туреччиною та Болгарією. Від-двання їх від союзу з Німеч-чиною мало наступити в по-літинні листопада.

— Що тут діється? — спи-тав різко. Богдан думав, що це якийсь піп.

— Приїхав я і маю переда-ти пану кошовому-батькові письмо, питаю козаків, кудю-мені йти, а вони глумляться надо мною та сміються.

— Оба козаки станули в стру-ну.

— Котрий глумився? Богдан показав.

— То ти так, ледаре, робиш свою службу? — гримув геть-ман, бо це був він у власній особі. — Приходить до мене з письмом, а тобі на жарті збі-рається? А колиб у тому пись-мі було щось важного, то хто відповідав би за спізнання? Відведи цього ледаря на вар-тінку та скажи отаманові від мене, щоб йому вистили п'ятнадцять нагаїв... Рушай! А ти, молодче, ходи за мною.

Богдан збентежився. „Тут жаргін не знають“ — подумав ідучи слідом за Сагайдачним.

— Відкіля приходиш? — спитав гетьман.

— Я з Чигирини, батьку, — відповів Богдан і передав йому письмо від сотника Михайла.

КИТАЙ

Є нова формула для демо-кратії, що є відома як „А. В. С.“ (Ей, Бі, Сі). Ця формула складається з трьох слів: Аме-рика, Британія і Китай (Хіні).

Так каже д-р А. Й. Брейс, що був 25 років секретарем Християнського Товаришення Молодих Мужчин (YMCA) в Китаї та професором модер-ної історії в китайським уні-верситеті. Він є великим обо-ронцем Китаю, що веде війну з Японією і твердить, що Ки-тай вповні заслуговує на те, щоб бути союзником Брита-нії. Китай, каже, він, це тепер справжній оборонець демо-кратії.

Китайці, каже д-р Брейс, по-топили в болотах мільони я-понців і не допустили їх до того, щоб вони непокоїли Сінгапур, Голландські Східні Індії і Гонг-Конг.

По чотирьох роках неспо-відженої війни японці мають під своєю контролею лиш-п'ять провінцій. Чинг Кай-шек іще має владу над 300,000,000 китайців і дев'ятьма провінція-ми.

Недавно японці предложи-ли китайцям закінчення війни. Це однак малоб статися на-тій основі, щоб японці могли задержати те, що вже мають у своїх руках. Однак, за сло-вами д-ра Брейса, китайці ні-

Большевики всьому перешкоди.

Отак Росія стояла на порозі перемоги. Однак цю перемогу вибили їй з рук Ленін, Троць-кий і Сталін. Вони скористали з невдачі на фронті в запілля та дефетистичною пропаган-дою почали підготовляти га-небний мир. Це тим способом, як влучно зазначає Вінстон Чорчїл (натяк на книжку Чор-чіла „Афтермат“, в якій він загадує, що Керенський даль-ше хотів воювати по стороні альянтів з Німеччиною. — При-мітка Ред.) „російський нарід був позбавлений Перемоги, Чести, Свободи, Миру й Хлі-ба“. А на руїнах демократич-ної Росії, большевики збуду-вали — „Державу без Нації, Армію без Вітчизни і Релігію без Бога“.

Тепер ця держава без на-ціонального почування паде. Двадцять і три роки по пони-женню в Бересті Литовському Росія стоїть в обличчї нової, великанської капітуляції та розбору.

Цю загрозу можна відверну-ти, якщо червона армія змо-же відержати три місяці, по-ки не піchnуть осінні дощі... Та яка є справжня вартість нової російської армії, червоної ар-мії?

(Кінець буде).

коли на це не згодяться. Ки-тай дуже хоче мира, таксамо як його хочуть британці, але лиш тоді, коли японські вій-ська заберуться геть з Ки-таю.

Якщо з японцями заклоче-но би мир і дозволено їм за-держати заняті п'ять провін-цій, то каже Брейс, вони мо-гли би виплекати досить ба-вовни, так, що, на протязі п'ять літ Злучені Держави втратили би всю торговлю ба-вовною і потерпіли величезні шкоди.

Д-р Брейс наводить з пам-флету, написаного в 1927. р., японські плани, представляю-чі підбій Китаю, Америки і решти світу. Каже, що японці придержуються плянів, що є в тім памфлеті, так стисло, як придержуються Гітлер книжки „Майн Кампф“.

Японські географи пред-ставляють мапу Японії, яка включає Гонг Конг, Сінгапур, Австралію, Нову Зеландію, Голландські Східні Індії і Філі-ппіни.

Щодо китайців, то вони, за словами д-ра Брейса, вирабля-ють свої власні стрільби, ма-шинові кріси та амуніцію й заосмтрюють Америку і Бри-танію в п'ять конче потрібних для них продуктів: шовк, чай, щетину на щітки, деревну о-ливу для малярського проми-слу і тонгстен, цебто аляж, уживаний до роблення твердої сталі.

Описуючи Бурменський шлях як осьме чудо світа, д-р Брейс розповідає, як китайці скінчили останні 600 миль на протязі одного року.

Без всякого рода модерних знарядів, вони вибудували 600 миль твердо вицементованої дороги, що переходить через три найбільші китайські ріки і десять гірських хребтів. На тих 600 милях знаходиться 700 мостів. Далі каже він, що ки-тайці мають ще готові додат-кові мости, якщо японці знищили ті, що є.

Одною з причин задля якої Китай виграє війну і то для демократії є та обставина, як говорив д-р Брейс, що ки-тайці подібно як британці, ви-мють у нещастю жартувати.

Вони сидять у викопаних я-мах і сміються, як бомби па-дають довкола них. Як бомба падає, китайці оцінюють її вартість по звуці детонації і обчислюють скільки війна коштує японцям.

Багато з китайських провід-ників є християнами. У штабі головно-командуючого є 13 християн. Знову 60,000 студен-тів дістали освіту в Америці й Англії на протязі останніх 25 літ і вони є тепер „мозком краю“.

Богдан розказав із свого життя все, аж до хвилі, коли батько вирішив післати його на Січ.

— Розумно твій батько ви-рішив, видко козацька душа в ньому. Я тебе приймаю і беру під свою опіку. Ти добув ос-віту й таких наку треба; тільки ти з цим перед козаками не висувайся, бо тут чваньків не люблять. Як тебе треба буде до іншої роботи, то тебе най-дуть.

Богдан поцілував гетьмана в руку.

Гетьман гукнув у сіни: — Хай сюди приїде Лилик.

За хвилину надійшов стар-ший козак, в довгому халаті, наче в рясі. За вухом сторчало в нього гусяче перо, а на пра-вий руці, мав надітий другий рукав, щоб жупана шадити. Богдан бачив таке перший раз.

— Цього юнака візьми в канцелярію і заведи в список корсунського куреня, а курін-ного отамана запроси до мене сьогодні на арку меду.

Лилик забрав Богдана в кан-целярію.

(Дальше буде).

ЯК І КОЛИ НАРОДИ НАВЧИЛИСЬ РОЗМОВЛЯТИ КОЖНИЙ СВОЄЮ МОВОЮ?

(2)

Таким же робом за допомогою рухів, дикуни можуть висловити, що він був у лісі вчора. Про це він каже ті самі слова: „ліс“, „йди“, „день“, а по тім тиче пальцем на зад себе. Це в нього значить, що він вчора був у лісі.

Та чи бесіда тичиться завтрашнього дня чи вчорашнього, слухаючий дикуни тільки тоді зрозуміє того, хто йому оповідає, коли бачить відповідні рухи. В пітьмі дикуни не розуміють, до чого йде балака. От чому вони не годні порозумітись поночі.

Отже, пальці, руки і взагалі рухи тіла подають, витлумачують нігрови дійсні людські слова. Ці міги навіть можуть заступити слова. Розповідають про американських індіанців, як вони порозуміваються між собою рухами. Вони сідають собі навколо палаючого вогнища і починають мовчки розмовляти. Мовчать і — розмовляють, — за допомогою рук і взагалі мігів. Приміром, один індіанець розповідає за допомогою рук. Спочатку він підносить догори руки і означає пальцями півколо і колесо. Після цього це означає: „молодик — це півколо, місяць в повні — колесо“. Отакі рухи індіанці виконують тричі. Себто, місяць був тричі в повні і тричі молодиком, отже мало минути три рокових місяців. Потім дикуни показують двома пальцями одну свою руку на долоні другої, як люди ходять пішки. Це після нього буде: „я йшов пішки“. Потім дикуни рухає обома руками, наче грамадять веслами. Себто каже: „підорожував човном“. Потім починає увесь тремтіння, наче йому стало зимно. Цим тремтінням він хоче показати, що він підорожував в зимку, коли була студня. Таким чином дикуни оповідає другим дикунам руками, та взагалі мігами, усе, що йому треба було розповісти про свою трьохмісячну подорож взимку, пішки та човном.

От яким робом можуть люди порозумітись між собою на мігах, навіть без жадних слів. Це теж мова, тільки мовчазна. Так подібно розмовляють і глухо-німі. Розмовляють словами вони не годні, бо глухі з уродження.

Хоч вони й виховуються поміж людьми, але не чують цілком жадного людського слова. Тому вони й не годні навчитись розмовляти словами. Але глухо-німі теж люди, у них є людський мізок, є розум, є думки та чуття. Глухо-німі можуть порозумітись з другими людьми мігами, без жадних слів. А що найцікавіше, це те, що ті міги майже такі як у дикунів: кожний дикуни відразу починає розуміти глухо-німого, а глухо-німий — дикуна. Чому? Тому, що усі їхні міги цілком природні і кожний розуміє чого вони тичуться.

Отже люди можуть розмовляти і без слів. Вони розуміють один одного і розмовляють, навіть не знаючи жадних людських слів. Вони просто подають один одному свої думки, свої чуття і взагалі усе, що мають на гадці. Щоб мати гадки та чуття, не конче треба знати слова. Думки можуть бути собі окремо, а людське слово, мова — собі окремо. Інакше кажучи, люди не завжди думають словами. Щоб думати словами, треба аби кожне слово значило якунебудь думку, а кожного думка, щоб нагадувала якесь слово.

Мігами тяжче виявляти думки, ніж чуття.

Та самими мігами не можна сказати усього, що можна висловити словами. Про звичайні життєві справи це можна якнебудь порозумітись на мігах. Та коли справа

дуже замотана, тоді не легко обійдеться без слів. Особливо важко висловлювати на мігах міркування. Це не те, що висловлювати чуття. Бож і птахів і звірину вміють виявляти свої чуття особинами свого гатунку. Але звірина не розважає, а в людей є розум і завжди, хоч якнебудь, міркування. Виявити ті міркування рухами пальців уже затяжко. Вижчу гадку тяжче показати таким робом. Як можна, наприклад висловити на мігах слово „гарний“, або слова „думати“, „казати правду“, „умовляти“? Індіанці виявляють думку „казати правду“ ось як: вказуючий палець напружуваний від рота означає в них „казати правду“, — один язик, — цей буде „правдиве слово“. Два пальці поставлені біля рота і розчеперені значуть „казати брехню, посядати два язика“. Думку „гарне“ індіанці висловлюють рухом руки від рота, складаючи великий та вказуючий пальці кінцями до купи, а решту пригинаючи до долоні. Такий рух стає подібним до дитячого повітряного поцілунку. Глухо-німі теж розуміють, до чого воно. Слово „думати“ індіанці показують, поклавши палець правої руки вперек своїх грудей. Чомуж таким робом виявляють слово „думати“? Тому, що такий звичай, така встановлена. Ну, а як хто того не розуміє, як тоді йому догуглатись, що то таке прикладання пальця до грудей? Дехто і не розуміє такого руху, а дехто зрозуміє та не так, як треба. Отже мігами неможливо висловити усього, що висловлюється мовою. В людини дуже багато таких гадок та почувань, котрі можна висловити тільки словами. Особливо, коли та людина освічена та розумово розвинена.

Виявляти чуття помагає голос.

Як і тіло-рухи, чи міги, людини стає в пригоді те, яким голосом і з яким чуттям вона вимовить слово. Вимова важить в людській розмові дуже багато. Вона навіть заступає собою слова. Приміром, одне дике племя цілком не має слів „горе“ та „радість“. Коли дикуни хочє сказати „горе“, він каже „ай“ або „вей“, але коли йому треба сказати слово радість, він знов каже „ай“ або „вей“, але вже радісним голосом. Отже те саме слово висловлює цілком протилежні речі, дивлячись після того, яким голосом воно вимовлене; таким чином заступається брак слів.

У народів не однакова кількість слів.

Диким народам бракує дуже багато слів. Іх нема тому, що вони ще не витворені і не взяті до ужитку. Мова диких народів геть не така, як приміром московська або англійська. Московська мова числить в собі біля сто тисяч слів, в німецькій ще більше, а в англійській ще більше. А в мові яких небудь червоношкірих індіанців буде тільки кілька тисяч слів. Але й це ще багато: на західній березі Африки є такі племена диких нігріів, котрих мова числить усього від 350 до 400 слів. Оттакі вбогі на слова декотрі мови дикунських племен. От чому декотрі дикуни примушені вживати мігів, вимовляти слова всілякими голосами.

(Дальше буде).

Жовтка з яєць дадуться удержати свіжими кілька днів у холодильнику, якщо до тарілки, в котрій знаходиться жовтко, додамо чистої, холодної води. Воду належить вилити, коли жовтка є потрібні до варення.

ФІНЛЯНДІЯ—УКРАЇНА

У торонтонським „Ди Івнинг Телеграм“ із 30. VI. читаємо: „Наслідком російської — німецької війни фінні, колись наші приятелі, тепер воюють по стороні нашого ворога. За це ми не маємо права кидати на них каменем, бож спричинили того збігу обставин ми воюємо по стороні їхнього ворога. Щоб недопустити до непорозуміння, і ради того, щоб усе було яснє й годилося до „здоривим розумом“, добре буде пригадати собі всі ці факти, що привели до теперішнього положення.

„У 1939 р. Росія пішла війною на Фінляндію, допустившись так очевидного неспровокованого нападу, як ще ніхто перед тим. Фінні, це гарний і вільний нарід, привязаний до демократії й бажуючий тільки мира. Іх боротьба за незалежність була прикладом для всіх націй, однак, не зважаючи на це, їх побили. Большевики, крім іншої доби, захопили також пристань Ганко, щоб зробити з неї морську й повітряну базу, влізши на фінську територію, у чім їм фінні не мали змоги перешкодити.

„Коли нацисти зачали свою підготовку до війни з Росією, вони зажадали права пересилати свої війська через Фінляндію до Норвегії. Фінні, зломані в одній нещасній війні, відмовили тому не могли. Тепер вони були цілковито здані на ласку своїх могутніх сусідів по обох сторонах. Дозвіл на перехід нацистських військ було не більше зломання становниці нестривання, як дозвіл на большевицьке захоплення їхньої території.

„Коли нацисти виповіли війну большевикам, фінні оголосили нестривання. Скоро однак побачили, що ледве чи його зможуть удержати. Бо російські летуні знову почали кидати бомби на їхні міста, під час коли російські гармати з бази Ганко били на їхні ліси й околицю. Нещасні фінні, зловлені поміж комбатантів, побачили, що їхня країна стала пововищем для двох найжорстокіших націй у світі. І щоб сидіти тих націй на свою землю не пустити, вони мусіли між ними вибирати.

„Обставини їм казали вибрати німців. Бож це большевицькі торощили їхні міста, і їхні машини вони зістрілювали. Тому рятунок для своєї країни побачили вони в німецькій перемозі. У додатку большевики, це відомі вороги Фінляндії, що виявив їхній варварський, брутальний напад на ню. Внаслідок того фінні постановили боротись по стороні нацистів, а проти держави, що її навчили ненавидіти.

„Коли ми були на їх місці, то й ми поступилиб так само. Автім, прийнявши спілку з

Советською Росією, ми подібно вже поступили. Вимоги війни поставили два демократичні народи по протилежній стороні греблі, однак ніодна не має підстави нарікати на другу“.

Дуже безсторонній погляд висловив „Телеграм“ і ми цілком з ним погоджуємось. Тепер тільки заступити слова „Фінляндія“ й „фінні“ словами „Україна“ й „українці“ й подібність булаб повна.

Москва для України ще гірший ворог, ніж для Фінляндії, бо довше її поневолювала й нищила, отже ненависті ще більше накопичилось, як у фіннів. Коли московські царі руйнували так ґрунтовно Україну за Князівської доби нашої історії, що навіть дзвони з Києва вивозили; і пізніше, за доби Гетьманщини, тисячами українських козаків вигноували, будуючи на їхніх кістках свої Петрогради й різні прикордонні оборонні лінії, і на решті прибиваючи їх живцем до хрестів, як Нерон християн, то теперішні московські правителі, большевики, усі ці тваринно-дикунські знущання куді-куди перевищили — винищуючи мільйони кращих синів України по різних „Усевольнах“ і інших підбигунових багнищах і тундрах, або штучним голодом. Винищували весь час і духово — викоринуючи національну культуру України й її релігію а насаджуючи на їх місце комуністичний дурман і блюзнірське безбожництво.

У 1918 р. большевики, не зважаючи на підписані умови в Бересті, якою визнали Незалежну Українську Державу, на державу цю по розбійницькі напали, — так, як і на Фінляндію, і під хитре мовчання „волелюбної“ Європи її доконали. І оце вже поверх двадцять літ винищують в Україні все, що залишилось ще українського. У додатку, захопили під свій чобіт ще й останній клапоть Української Землі, Західну Україну, щоб, як думає, назавжди забезпечити себе перед гнівом і карою нищеного ними народу.

Смертельний ворог Москва Україні, не менше, як Фінляндії. Колиб Україна була мала, як Фінляндія, з такимиж природними фортецями, як вона має, то може й вона булаб своєю незалежність перед московським розбоем оборонила. Та Україна велика, простора, з відкритими кордонами й до того багата, отже приналежна для всіх хижаків, що споконвіку на її майно зазіхали й зазіхают. (З канад. часопису „Український Робітник“).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ-МІЛІОНОВОГО МАСТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

УЧАСНИКИ ДВОХ ВОЕН.—Російське пропагандивне фотографічне бюро розсилає когось свідати й каже, що старе покоління, що воювало проти німців у першій світовій війні, тішиться, що нове покоління воює знов проти німців у новій війні.

DEFENSE QUIZ

Q. Can civic, fraternal, social and other organizations place funds from their treasuries into Defense Savings Bonds?

A. Yes; such organizations may invest their money in either the Series F or Series G Bonds.

Q. Can a person who is not an American citizen buy a Defense Savings Bond?

A. Yes, provided he is a resident of the United States or its Territories or possessions. Thousands of foreign-born people in this country are putting savings in Defense Bonds to show their faith in American democracy.

Note—To buy Defense Bonds and Stamps go to the nearest postoffice or bank or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C., for an order form.

(From the Treasury Department.)

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЇ

КОГОЗ, Н. Я.

Нова професійна сила.

Дня 16. червня довелось мені бути на т. зв. „грейджуйшен“, себто на закінченню шкільного року в Ренселер Політехнік Інститут в Трой, Н. Я. Цю інституцію зараховують до найкращих американських шкіл, з якої виходять найкращі американські інженери. Тут є студенти з цілого світу.

Володимир Бурин

Між 320 студентами, що дістали дипломні інженірів, був теж один українець: Володимир Бурин, син ньюйорських бізнесменів: громадяни Василя і Софії Буринів. Молодий Володимир має тепер усього 20 років, а вже дістав академічний ступінь „Bachelor of Science“ Кім Інженіринґ деґрі. Крім цього одержав ще „Скалершип“ і буде студіювати ще п'ятий рік. По фєріях, в вересні, вертає Володимир до школи і буде вчити хемії в „джуніор клас“.

Д. Зальопаний,
Когоз, Н. Я.

ГВІЛЕР ЗАПИТУЄ, ЧИ АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ ПАТРОЛЮЮТЬ АЗОРИ

ВАШІНґТОН. — Сенатор Гвілер, відомий провідник ізоляційного руху в Америці, заявив, що він має інформації, начеб то американські літаки патрулювати острови Азори, що лежать недалеко берегів Португалії. Він сказав, що коли це правда, то про це знають німці й португальці, отже тим більше повинен про це знати теж і американський нарід.

ЗАПРОШЕННЯ ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ З НЬО ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ СВ. ЮРІЯ В НЬО ЙОРКУ, 22. ІСТ 7. СТР. уряджує сего року свій перший

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИПНЯ 1941

в HERMEL'S PICNIC PARK, 132-20 — 14th Avenue, COLLEGE POINT, L. I.

Програма зачнеться в 11. годині перед полуднем Полемною Службою Божою, на якій виголосять науку Іх Експеленція Превосвящені Іван Бучко. До Служби Божої буде співати Український Хор при Церкві св. Юрія під управою п. Т. Онуфрія. По Службі Божій спільний Обід. По обіді буде як звичайно спільна товариська забава на піснотворній лад. Буде знаменита музика, добірні кухні, різні несподіванки.

Дороговказ на Український День: From N. Y. C. take I. R. T. Subway to Grand Central Station or B. M. T. Subway to Times Square Station and change for Flushing Trains. Get off at last station (Main Street) and go up and take bus Q-20 College Point which takes you right to the Park. From Brooklyn all „I.“ trains to Queensboro Plaza Station, change to Flushing Trains to last station. (Main Street).

Заразом просимо всіх ньюйорських Братства і Товариства стриматись з підприємствами в день 31. серпня August 31, 1941, бо парохія буде мати тоді свій пікнік на дохід школи at Kane's Casino Park, 82 Sound View Avenue, Bronx, New York.

П. СТАСЮК

ПРОДАЄ:

Boiled Ham Sliced

53¢ PER lb

Potato Salad

10¢ PER lb

Salami (cooked)

BY THE PIECE 30¢ PER lb

Boiled Ham Whole

46¢ PER lb

124 First Avenue

Between 7th & 8th Sts.

New York City

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Північний мітинг Тов. Запорозька Січ, від. 342, відбується в неділю, 20. липня, в годині 2. пополудні, в галі церковній. На цей мітинг мають явитись всі члени як одні і вирівнати свої вкладки, як також припродати своїх кривних або знайомих, щоб їх виплатити в членів товариства і У. Н. Союзу, як членів так і дітей. — І. Савчак, предс.; К. Мильо, кас.; І. Маркович, секр.

САКСВІЛ, ПА. — Північні збори Бр. св. Ів. Христителя, від. 126, відбуються в неділю, 20. липня, в годині 2. пополудні, в сали церковній. На зборах буде звіт контр. комісії за минулих 6 місяців і багато інших справ до обговорення і вирішення. Тому привалять всі члени й членини, а також поможда. — К. Павлечко, предс.; В. Кузьмин, кас.; Гр. Дидів, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Укр. Січ, від. 170, відбуються в неділю, 20. липня, в годині 6. вечером, в У. Н. Домі, 181-183 Фаїт ул. На ті збори обов'язком кожного члена і членши прийти і заплатити свої вкладки до У. Н. Союзу і до Тов. Січ. Під увагу тим членам, котрі є довжні більше як два місяці, а не прийдуть на збори, то такі члени будуть сусупендовані. Відділовий уряд має більше важких справ і рінжоз просить прийти забрати тікети на пікнік, бо як будемо працювати так і будемо користатись. — Т. Наконечний, 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

НАНТИКОК, ПА. — Тов. Вільна Україна, від. 319, відбуває місячні збори в неділю, 20. липня, в 12. пополудні. Тому що секретар віділав, просить всіх членів, щоб зійшлись на означений час і вибрали нового секретаря. Збори відбуваються в церковній галі на розі Грін і Гановер ул. — Яків Савчук, предс.; Іван Велгош, кас.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
БР. СВ. ЙОСАФАТА, ВІД. 217. У. Н. СОЮЗУ
— влаштовує —

Великий Пікнік

НА НОРТ ГУДМАН
В НЕДІЛЮ, 20. ЛИПНЯ (JULY 20, 1941)

Братство має честь запросити Братства, Товариства, Сестрицтва й увесь рочестерський загаль до численної участі. До танців буде пригравати добірна оркестра під проводом п. В. Поповича.

Вразі непогоди Пікнік відбудеться на гали парохіальній. Всім привітним Бр. складає щирі подяку згори. За добру забаву ручить — Комітет.

УВАГА! — БРИДЖПОРТ, КОН.!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА ПОКРОВИ
ПРЕЧ. ДІТИ, В БРИДЖПОРТІ, КОН.

— уладжує —

В НЕДІЛЮ, 27. ЛИПНЯ (JULY 27, 1941)
В ПАРКУ ВЕНГРИНОВИЧА В БРИДЖПОРТІ, КОН.

Український Православний ДЕНЬ

ПОРЯДОК СВЯТА

У год. 10. рано: в церкві вранішній Служба Божя; відправить Владика Кир Богдан в асисті доокочинних священників.

У год. 1. пополудні: Пікнік.

У год. 3. пополудні: Виступ хору під дир. Катерини Ніжвинської.

Direction to Picnic grounds: Take Boston Post Road Route No. 1 to RESERVOIR AVE.

Д. Постоловський, предс.; П. Савинський, кас.; В. Кузіл, секр.

ЗАПРОШЕННЯ ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ З НЬО ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ СВ. ЮРІЯ В НЬО ЙОРКУ, 22. ІСТ 7. СТР. уряджує сего року свій перший

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИПНЯ 1941

в HERMEL'S PICNIC PARK, 132-20 — 14th Avenue, COLLEGE POINT, L. I.

Програма зачнеться в 11. годині перед полуднем Полемною Службою Божою, на якій виголосять науку Іх Експеленція Превосвящені Іван Бучко. До Служби Божої буде співати Український Хор при Церкві св. Юрія під управою п. Т. Онуфрія. По Службі Божій спільний Обід. По обіді буде як звичайно спільна товариська забава на піснотворній лад. Буде знаменита музика, добірні кухні, різні несподіванки.

Дороговказ на Український День: From N. Y. C. take I. R. T. Subway to Grand Central Station or B. M. T. Subway to Times Square Station and change for Flushing Trains. Get off at last station (Main Street) and go up and take bus Q-20 College Point which takes you right to the Park. From Brooklyn all „I.“ trains to Queensboro Plaza Station, change to Flushing Trains to last station. (Main Street).

Заразом просимо всіх ньюйорських Братства і Товариства стриматись з підприємствами в день 31. серпня August 31, 1941, бо парохія буде мати тоді свій пікнік на дохід школи at Kane's Casino Park, 82 Sound View Avenue, Bronx, New York.

ЗАПОРОЖЖА

Написав А. Чайковський.

(3)

Але не всі люди, що ходили на уходи, вміли обходитися зі зброєю. Отож до зброї бралися лише ті, що мали до того вояцький хист. Вони збиралися в більшій гуртці, вибирали зпоміж себе старшого і творили одне воєнне товариство. Описав ті малі гуртки збиралися в більшій громаді, а коли їм поталанило раз і другий відбити татар, то заохотилося відлатити татарам тим самим хлібом. Не обмежались вже лиш на сам відпір ворога, але стали і татар нападати. У тому також їм поталанило і переконалися, що таким побитом можна більше заробити на воєнній добучці як на ухидницькій небезпечній праці. Із того виробилася класа військова, зовсім окрема. Вона далась добре в знаки татарів. Тепер вже розпочалася ворожнеча на Україні між у країнами на окраїнах і татарами. Зразу називали тих збройних людей і татари і москалі перкасами, від найбільшого міста Черкасів. Вони самі називали себе козаками. Від чого це слово взято, дотепер історія не прослідилася. Одні виводять це слово від слова коза, що означає меткість і розум, бо знаємо, що коза і на дерево похиле може вилізти. Другі виводять це слово „козак“ з татарської мови. По татарському значить це людину вільну, від нікого незалежну, доброго їзця, а притім і розбишаку.

Козацтво росло і стало силою, з якою треба було рахуватися. Козаки стали робити смілі наступи не лиш на татарських чабанів, але і далі на Крим. З тої причини ходили жалоби до литовських князів і польських королів. Польські королі видавали прикази до пограничних старостів, щоб козацтво від набігів спинити, та це показалося неможливим, бо деякі старости бачучи, як з того виходить користь, самі посилали козаків в

татарську землю на свій рахунок, а деякі то й самі до козаків приставали і ходили у походи. Перед владою польською виправдувались тим, що татари не дають їм супорою і нападають, та граблять людей. І це була правда.

Перший звернув увагу на ростучу козацьку силу черкаський староста Остафій Дашкевич на сойм в Пйотркові. Він предкладав, щоб козаків ужити до оборони границь від татарщини. Та його пропозиція ніхто не прийняв. Аж пішов між козацтвом українським православним шляхтич Дмитро Вишневецький, якого козаки прозвали Байдою. То був гарний вояка і ще ліпший організатор. Він згуртував усе тодішнє козацтво в одну силу і поселив їх за Дніпровими порогами на острові Хортиці. Тут зробили собі козаки захистний куток. Поконали рови і вали, настромили на валах дубові палиси з отворами до стрілу, зібрали зброю і воєнне приладдя, побудували будівлі на житло і склади. Це була перша Запорозька Січ. Звідтіля виходили Запорозжці у походи, або випливали суднами, які називалися „чайками“, на дніпровим лиманом на море, і нападати на татарську та турецьку землю. Або засідали при переправах на Дніпрі на вертаючихся з походу по християнських землях татар, розгромлювали їх та відбирали везену добучу. Притому звільняли із сирівців багато християнського ясиру. Хани татарські скаржилися перед Польщею, що козаки не дають їм судкою, а що вони самі зачіпали українців, про це мовчали.

Той славний козак Байда працював пильно над організацією козацтва, хотів дати громаді сталу форму, позаводив різні постанови, котрі козацтво приймало. Осідком того низового лицарства

МАРШАЛ ЛЕТУНСТВА
ГЕРІНГ

про котрого большевики казали, що він посварився з Гітлером за війну з Росією.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ВІЙНИ НА
БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

З Анкари доносять, що німці роблять натиск на Туреччину, щоб та дозволила німцям перевіз своїх продуктів на Близький Схід. Англії в околицях Іраку скупчують великі сили, до яких німцям тяжко буде дістатися з союзового боку Кавказьких гір.

була Січ на Хортиці меншій. Бо є і більша Хортиця, на якій є багаті пасовиська і росте гарний ліс. Одно і друге Запорозжам було треба. Треба було доброго дерева на будівлі і на чайки. Було де пасти коней, щоб мати їх під рукою. Місце це називали Січчю або кошем. Слово Січ наше і кожному зрозуміле. Це значить огорожене, не кожному приступне місце, засік. Кіш може значить те саме, бо кіш теж плетений з лози. Але слово Кіш виводять від турецького слова „кош“, а воно значить „збиратися“. Але слово кіш мало ще й інше значіння, значило стільки, що товариство, громада. Кошові отамани підписувалися на грамотах: „такий то кошовий отаман з усім кошем“.

(Дальше буде).

НІМЕЦЬКІ ВІЙСЬКА В АФРИЦІ
В ПРИКРІМ ПОЛОЖЕННІ

З Каїра, Єгипет, доносять, що німецька експедиційна армія, що знаходиться тепер в Північній Африці, знаходиться в досить прикрому положенні і як така, не уявляє вже собою такої небезпеки, як колись Це прикре положення для неї заіснувало тому, що є протягнені комунікаційні лінії, якими та армія може діставати різні засоби та амуніцію. Англійські літаки раз-ураз ті лінії бомбардують, а також нищать кораблі, які довозять до Африки воєнні продукти.

ДО ЧОГО ВЖИВАЄТЬСЯ СОЛІ?

Плями на порцеляні дадуться усунути, коли їх натреммо сіллю.

Сіль є добрим антисептичним засобом до чищення зливника помий. Принаймні дві рази на тиждень треба висипати до зливника помий по пригорщі соли.

Дивани і хідники задержать гарний колір, якщо перед замітанням насиплемо на них дещо вогкої соли.

Якщо спід залізка до прасування є неначе шорсткий і дещо брудний, треба насипати на часопис дещо соли і потирати по ній залізком.

Сіль збиває неприємний запах, що видобувається з каналових рур.

Водою з розпушеною сіллю змивається маленькі кошики, що служать для прикраси в салянах.

Ситці (перкалі) полочється в посоленій воді, а їхні краски стаються ясніші і триваліші.

Соли вживається до чищення мармурів.

Невелику кількість соли додається до ванна перед біленням стін, а тоді ванно не буде відпадати.

Сіль, змішана з цитриновим соком усуває плями з ржі на білих матеріях.

ПІДПИСАВ ДОГОВІР

Сер Стеффорд Криппс, британський амбасадор у Москві, що підписав угоду з большевицьким урядом.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ОЛИФАНТ, ПА. — Піврічні збори Бр. св. Кирила й Методія, відбудуться в неділю, 20. липня, в годині 9. раню, де значайно. Присутність всіх членів зійтись на короткочасний час, щоб після зборів хто хоче взяти участь в укр. дні м. Києва поїхати туди. — Секр.

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84. поїде до відомої всім членів членам, старшим і молодшим, місцевим і позамісцевим, що піврічний мітинг відбудеться в неділю, 20. липня, в 3. год. пополудні, в галі У. Н. Дому. Товариші і товаришки, прийдіть на мітинг і вислухайте всіх справоздань і всієї роботи, яка в відділі намічена. Є дуже важна справа, 25-літнього ювілею Товариства, що є ухваляється. Вся робота чомусь не іде вперед тільки стоїть на місці, а час утікає. Отже прийдіть всі як-один на час і порадимося, як і що далше робити. — За уряд: Микола Гайда, предс.; Іван Сендзік, кас.; Петро Дудко, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 19. липня, точно в год. 8. вечір. Біжучі справи буде пологоджувати секретар вже від год. 6.30 вечір. Приявність усіх членів обов'язкова. — Уряд.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Піврічний мітинг Бр. св. Арх. Миколая, від. 243, відбудеться в неділю, 20. липня, точно в годині 2. в галі парохіальній. Обов'язком кожного члена явитись, бо є дуже важні справи до пологодження. Не явившись член буде підлягати карі. — Уряд Братства.

БОСТОН, МАСС. — Місячні збори Тов. ім. Євгена Коновальця, від. 238, відбудуться в неділю, 20. липня, зараз по відправі, в церковній галі, 136 Арлінгтон ул. Проситися всіх членів, старших і молодших, прийти на ці збори, бо є важні справи до пологодження. Члени, що були вибрані на річних зборах організаторами, делегати 20. конвенції У. Н. С., зовольте прибути та спільно порадимося над організуванням нових членів до Союзу. Наш Батько Союз має дуже добрі і дешеві поліси для дітей, тому від нас всіх залежить, щоб про це всі наші члени, крені, сусіди й знайомі знали, а як дізнаються, то будуть певні, що легко нам буде дістати сотні нових дітей до Союзу, бо тільки Союз може дати своїм дітям найкращі поліси. Провіряйте тих членів, що отримують з платежним своєї вкладки до Союзу, щобби часом почали платити, бо дуже неприємно секретареві ходити по хатах за збіркою. Секретар мусить все час вислати гроші до головної каси. Всім, що послушають, ширіо дякуємо. — За уряд: П. Мороз, голова; П. Бердешевський, кас.; Н. Давискиба, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. Рояль. Пресв. Богородиці, від. 259, відбудуться в неділю, 20. липня, в 2. год. пополудні, в галі парохіальній, 4950 С. Павліна Стр. Присутність ситись прибути на ці збори, бо є важні справи до пологодження. — Василь Горинь, предс.; Іван Побуцький, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. — Піврічні збори Тов. Галицька Січ, від. 207, відбудуться в неділю, 20. липня, зараз по Службі Божій. отож проситися всіх щоб прибули, бо є важні справи до пологодження, а також довгуючі щоб вирішували свої вкладки. — В. Гуанма, предс.; Е. Олішник, кас.; І. Олішник, секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Р. — Піврічні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 271, відбудуться в неділю, 20. липня, в 2. годині пополудні в У. Н. Д. на Лавана „Ене“. Проситися всіх членів прийти на ці збори, бо маємо багато справ до пологодження. Довгуючі члени, щоб вирішували свої задегі вкладки. — Григорій Левиш, предс.; Петро Гринчик, кас.; Володимир Шабатура, секр.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

ДОБРА НАГОДА.

З причини смерті власника, є на продаж 3-АКРОВА ГАЗОЛІНОВА СТАЦІЯ, положена близько великого міста, напроти школи й при великому гайвей; 6-кімнатний дім з усіма уліпшеннями, „кенді стор“, „сігар стор“ і ресторан. Цей інтерес можна тепер купити за половину ціни. Маємо рівнож великий вибір фарм. Найкраща оборона перед війною, це фарма. Золотення сади на адресу: Mr. JOSEPH BEKARCIK, 212 Franklin St., Brooklyn, N. Y. 163-4

ФАРМИ
НА
ПРОДАЖ

ФАРМА НА ПРОДАЖ при гайвей 30 близько Трентон, Н. Дж. 10 акрів землі, 27 акрів лісу. Хата на 4 кімнати з всіма уліпшеннями, вода, електрика і газ, гараж. Голоситись до: S. WOROBEC, 206 E. 10th St., New York City.

МИРОШ

артист.-маларська
РОБІТНЯ
121 E. 23rd St.,
NEW YORK, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

Даром пробка
МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомогання шлунка й випробували коштовні ліки й зела, а не наїшли полегші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Милертона, котрих не запарюється ні варитись, а споживається в натуральній формі. Пожитті пробки переконаєтесь, як skutочно діють в недомоганнях таких, як квані шлунка, гази, нестривність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомогання, котрі походять зо злого травлення. Щобби переконалися, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта

по зменжених цінах.

|| \$1.00 за 1 коробку Милертону
|| \$1.50 за 2 коробки Милертону
|| \$2.00 за 3 коробки Милертону

Питаєте за зйлами Милертона у вашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U, P. O. BOX 628, NEWARK, N. J.

Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Ілі ціни важні лише при замовленні просто з головної офісу.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛАДЕЛЬФІО
І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛИЙ ПОХОРОН в цілому прегарною металевією труною, двома автом., караваном, балсамуванням, вишиванням Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Всє, чого треба, в вітником одні на й належностей за церковно, відправу й цвинтар.
S. KANAI KAIN
433 State St., Perth Amboy, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Обслуга шпра і чесна
Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.,
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347
Branch office (Filad):
969 SOUTH BROAD STREET,
TRENTON, N. J.
Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні так низькій як \$150
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel.: Melrose 5-6577

СТАВІТЕ В РЯДІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС „СВОБОДА“

АМЕРИКАНСЬКІ ШПИТАЛЬНІ ДОГЛЯДАЧКИ, що їх врятовано підчас затоплення голандського корабля „Марсдена“, як його торпедували німці.

ПОВІСТЬ ПРО СЛАВНОГО
ОПРИШКА ОЛЕКСА
ДОВБУША

ЩЕ ЛИШЕ КІЛЬКАНАЦЬ
ПРИМИРНИКІВ ОСТАЛОСЯ
ВІДОМОЇ ПОВІСТІ
МИКОЛИ УСТИЯНОВИЧА
СТРАСТНИЙ ЧЕТВЕР

Повість замінна в історії української літератури тим, що вона є одною з перших повістей української літератури в Галичині.

Для читача ця повість цікава передовсім тим, що головною особою в ній є Олександр Довбуш, славний вояка гучульського розбишацького руху.

ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.

Замовляйте:
„СВОБОДА“
81-83 GRAND STREET,
P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

ТАРЗАН Ч. 358. — Забув за безпеку.

Томмі не міг стояти і бачити Банчака, який вбив його бажу друга і алі!

В великій ненависті до малп він забув про свою власну безпеку і через кинувся до малп, щоб звести з нею боротьбу.

Том кинувся до задніх ніг Банчака сплутуючи їх своїми руками. Малпа від того впала, а лев вирвався з її обіймів та втік.

Тепер малпа знов повернулася до малого Тома і схопила його щезав в свої залізні обійми.